

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»

ISSN 2520-2057 (print)
ISSN 2520-2065 (online)

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC JOURNAL
«INTERNAUKA»

№ 3 (137) / 2023

**МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ІНТЕРНАУКА»
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL
«INTERNAUKA»**

*Свідоцтво
про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
КВ № 22444-12344ПР*

Збірник наукових праць

№ 3 (137)

Київ 2023

ББК 1
УДК 001
М-43

 beta version
Polska Bibliografia Naukowa

 Open Academic Journals Index

 Academic Resource Index
ResearchBib

 TEI
Turkish Education Index

 INFOBASE INDEX

 EZ3
Elektronische Zeitschriftenbibliothek

 U+H
STAATS- UND UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK HAMBURG CARL VON OSSIEZKY

 J-Gate
largest E-Journal Gateway

 BASE
Bielefeld Academic Search Engine

 AcademicKeys
UNLOCKING ACADEMIC CAREERS

 Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

 ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

 Crossref
Open Funder Registry

 Google scholar

Повний бібліографічний опис всіх статей Міжнародного наукового журналу «Інтернаука» представлено в: **Index Copernicus International (ICI); Polish Scholarly Bibliography; ResearchBib; Turkish Education Index; Наукова періодика України.**

Журнал зареєстровано в міжнародних каталогах наукових видань та наукометричних базах даних: Index Copernicus International (ICI); Ulrichsweb Global Serials Directory; Google Scholar; Open Academic Journals Index; Research-Bib; Turkish Education Index; Polish Scholarly Bibliography; Electronic Journals Library; Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg Carl von Ossietzky; InfoBase Index; Open J-Gate; Academic keys; Наукова періодика України; Bielefeld Academic Search Engine (BASE); CrossRef.

В журналі опубліковані наукові статті з актуальних проблем сучасної науки.

Матеріали публікуються мовою оригіналу в авторській редакції.

Редакція не завжди поділяє думки і погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

У відповідності із Законом України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей і матеріалів цієї збірки, посилання на авторів та видання є обов'язковими.

© Автори статей, 2023

© Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2023

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії: **Камінська Тетяна Григорівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Заступник голови редакційної колегії: **Курило Володимир Іванович** — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України (Київ, Україна)

Заступник голови редакційної колегії: **Тарасенко Ірина Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Розділ «Економічні науки»:

Член редакційної колегії: **Алієв Шафа Тифліс огли** — доктор економічних наук, професор, член Ради — науковий секретар Експертної ради з економічних наук Вищої Атестаційної Комісії при Президентові Азербайджанської Республіки (Сумгаїт, Азербайджанська Республіка)

Член редакційної колегії: **Баланюк Іван Федорович** — доктор економічних наук, професор (Івано-Франківськ, Україна)

Член редакційної колегії: **Бардаш Сергій Володимирович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Бондар Микола Іванович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Белялов Талят Енверович** — доктор економічних наук, доцент (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Вдовенко Наталія Михайлівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Гоблик Володимир Васильович** — доктор економічних наук, кандидат філософських наук, професор, Заслужений економіст України (Мукачеве, Україна)

Член редакційної колегії: **Гринько Алла Павлівна** — доктор економічних наук, професор (Харків, Україна)

Член редакційної колегії: **Гуцаленко Любов Василівна** — доктор економічних наук, професор (Вінниця, Україна)

Член редакційної колегії: **Дерій Василь Антонович** — доктор економічних наук, професор (Тернопіль, Україна)

Член редакційної колегії: **Денисекно Микола Павлович** — доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної академії інвестицій і економіки будівництва, академік Академії будівництва України та Української технологічної академії (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Дмитренко Ірина Миколаївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Драган Олена Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Еміне Лейла Кият** — доктор економічних наук, доцент (Туреччина)

Член редакційної колегії: **Єфіменко Надія Анатоліївна** — доктор економічних наук, професор (Черкаси, Україна)

Член редакційної колегії: **Заруцька Олена Павлівна** — доктор економічних наук, професор (Дніпро, Україна)

Член редакційної колегії: **Захарін Сергій Володимирович** — доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Зеліско Інна Михайлівна** — доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Зось-Кіор Микола Валерійович** — доктор економічних наук, професор (Полтава, Україна)

Член редакційної колегії: **Ільчук Павло Григорович** — доктор економічних наук, доцент (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Карімкулов Жасур Іманбоєвич** — доктор економічних наук, доцент (Ташкент, Республіка Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Клочан В'ячеслав Васильович** — доктор економічних наук, професор (Миколаїв, Україна)

Член редакційної колегії: **Копилюк Оксана Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Кравченко Ольга Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Курило Людмила Ізидорівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Кухленко Олег Васильович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Лойко Валерія Вікторівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Лоханова Наталя Олексіївна** — доктор економічних наук, професор (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Малік Микола Йосипович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Мігус Ірина Петрівна** — доктор економічних наук, професор (Черкаси, Україна)

Член редакційної колегії: **Ніценко Віталій Сергійович** — доктор економічних наук, доцент (Одеса, Україна)

Член редакційної колегії: **Олійник Олександр Васильович** — доктор економічних наук, професор (Харків, Україна)

Член редакційної колегії: **Осмятченко Володимир Олександрович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Охріменко Ігор Віталійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Паска Ігор Миколайович** — доктор економічних наук, професор (Біла Церква, Україна)

Член редакційної колегії: **Разумова Катерина Миколаївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Рамський Андрій Юрійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Селіверстова Людмила Сергіївна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Скрипник Маргарита Іванівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Смолін Ігор Валентинович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Сунцова Олеся Олександрівна** — доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Танклевська Наталія Станіславівна** — доктор економічних наук, професор (Херсон, Україна)

Член редакційної колегії: **Токар Володимир Володимирович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Тульчинська Світлана Олександрівна** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Чижевська Людмила Віталіївна** — доктор економічних наук, професор (Житомир, Україна)

Член редакційної колегії: **Шевчук Ярослав Васильович** — доктор економічних наук, старший науковий співробітник, доцент (Нововолинськ, Волинська обл., Україна)

Член редакційної колегії: **Шинкарук Лідія Василівна** — доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Шпак Валентин Аркадійович** — доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Скриньковський Руслан Миколайович** — кандидат економічних наук, професор (Львів, Україна)

Член редакційної колегії: **Султонов Шерали Нуралиевич** — доктор філософії з економічних наук (PhD) (Ташкент, Республіка Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Peter Bielik** — Dr. hab. (Словацька Республіка)

Член редакційної колегії: **Eva Fichtnerová** — University of South Bohemia in Česká Budějovice (Чеська Республіка)

Член редакційної колегії: **József Kőszta** — Dr. hab. (Угорщина)

Член редакційної колегії: **Henrietta Nagy** — Dr. hab. (Угорщина)

Член редакційної колегії: **Anna Tóth Dunay** — Dr. hab. (Угорщина)

Член редакційної колегії: **Mirosław Wasilewski** — Dr. hab., Associate professor WULS-SGGW (Польща)
Член редакційної колегії: **Natalia Wasilewska** — Doctor of Economic Sciences, professor UJK (Польща)

Розділ «Технічні науки»:

Член редакційної колегії: **Бєліков Анатолій Серафимович** — доктор технічних наук, професор (Дніпро, Україна)

Член редакційної колегії: **Кузьмін Олег Володимирович** — доктор технічних наук, доцент (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Луценко Ігор Анатолійович** — доктор технічних наук, професор (Кременчук, Україна)

Член редакційної колегії: **Мельник Вікторія Миколаївна** — доктор технічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Румянцев Анатолій Олександрович** — доктор технічних наук, професор (Краматорськ, Україна)

Член редакційної колегії: **Сергейчук Олег Васильович** — доктор технічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Степанов Олексій Вікторович** — доктор технічних наук, професор (Харків, Україна)

Член редакційної колегії: **Чабан Віталій Васильович** — доктор технічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Аль-Абабнех Хасан Алі Касем** — кандидат технічних наук (Амман, Йорданія)

Член редакційної колегії: **Артюхов Артем Євгенович** — кандидат технічних наук, доцент (Суми, Україна)

Член редакційної колегії: **Баширбейлі Адалат Ісмаїл** — кандидат технічних наук, головний науковий спеціаліст (Баку, Азербайджанська Республіка)

Член редакційної колегії: **Кабулов Нозімжон Абдукаримович** — кандидат технічних наук, доцент (Республіка Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Коньков Георгій Ігорович** — кандидат технічних наук, професор (Київ, Україна)

Член редакційної колегії: **Почужевский Олег Дмитрович** — кандидат технічних наук, доцент (Кривий Ріг, Україна)

Член редакційної колегії: **Саньков Петро Миколайович** — кандидат технічних наук, доцент (Дніпро, Україна)

Розділ «Біологічні науки»:

Член редакційної колегії: **Федоненко Олена Вікторівна** — доктор біологічних наук, професор (Дніпро, Україна)

Член редакційної колегії: **Базаров Бахрідін Махаммадйович** — кандидат біологічних наук, доцент (Самарканд, Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Ісмаїлова Мархамат Абдірашидівна** — кандидат біологічних наук, доцент (Самарканд, Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Маренков Олег Миколайович** — кандидат біологічних наук, доцент (Дніпро, Україна)

Розділ «Філологічні науки»:

Член редакційної колегії: **Базарбаєва Альбіна Мінгаліївна** — PhD з філологічних наук, доцент (Ташкент, Республіка Узбекистан)

Член редакційної колегії: **Гомон Андрій Михайлович** — кандидат філологічних наук, доцент (Харків, Україна)

Член редакційної колегії: **Маркова Мар'яна Василівна** — кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобич, Україна)

ЗМІСТ
CONTENTS

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

- Крайнюков Олексій Миколайович, Кривицька Іветта Анатоліївна**
ТЕХНОЛОГІЯ ЛОКАЛЬНОГО ОЧИЩЕННЯ РІДКОЇ ФРАКЦІЇ БУРОВОГО ШЛАМУ
ВІД СПЕЦИФІЧНИХ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН..... 9

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

- Вяткін Олег Віталійович, Пономаренко Ігор Віталійович**
АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 12

- Лазарько Анастасія Олександрівна**
СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ КРАЇН СВІТУ
ВІД УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ ОСНОВНИХ ВИДІВ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА..... 17

- Сисоєва Світлана Ігорівна, Сідак Володимир Вадимович**
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ У ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ 24

- Тищенко Вікторія Федорівна, Скляр Альона Русланівна**
ВИКОРИСТАННЯ ТАРИФНОГО ТА НЕТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРИ
ПЕРЕМІЩЕННІ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ 32

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

- Nuianzin Oleksandr, Samchenko Taras, Ratushnyy Oleksii,
Zazymko Oleksandr, Hordieiev Mykola**
COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TECHNICAL CHARACTERISTICS OF FIRE
EXTINGUISHING EQUIPMENT IN THE LEADING COUNTRIES OF THE WORLD
AND UKRAINE..... 36

- Алаторцев Микола Миколайович, Атаманчук Максим Володимирович,
Захаров Володимир Володимирович**
ВПРОВАДЖЕННЯ У КОНЦЕПЦІЇ «LOKAL FOOD» У МЕНЮ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ 39

- Зуєва Дарина Юріївна, Скуратівська Дарина Сергіївна**
ПІДВИЩЕННЯ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ ВАРЕНОГО ПУДИНГУ ШЛЯХОМ ВНЕСЕННЯ
СОЛОДОВОГО ЕКСТРАКТУ 42

- Клюєв Олег Володимирович**
СПОСТЕРІГАЧ ШВИДКОСТІ В СИСТЕМІ ВЕКТОРНОГО КЕРУВАННЯ МАШИНОЮ
ПОДВІЙНОГО ЖИВЛЕННЯ..... 50

**Мар'ян Олександр Віталійович, Силка Ірина Миколаївна,
Матіяшук Олена Володимирівна**
ФОРМУВАННЯ СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СИРНОГО СОУСУ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ57

**Мельник Олексій Миколайович, Бурлаченко Дементій Анатолійович,
Пастернак Олег Якович, Чеча Олександр Павлович, Никитюк Петро Володимирович**
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ВАНТАЖНОГО ПЛАНУ СУДНА ТА РОЗМІЩЕННЯ
ВАНТАЖІВ НА БОРТУ 61

**Неміріч Олександра Володимирівна, Гавриш Андрій Володимирович,
Мамченко Людмила Євгенівна, Ястреба Сергій Петрович,
Сивун Павло Олегович, Селезньова Дар'я Владиславівна**
ОБГРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РЕЦЕПТУРНОГО СКЛАДУ ЗАКУСКИ
З КИСЛОМОЛОЧНОГО СИРУ 66

Фіалко Наталія Михайлівна, Тимченко Микола Петрович
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ УКРАЇНИ 77

Фіалко Наталія Михайлівна, Тимченко Микола Петрович
СТРУКТУРА І ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ
УКРАЇНИ 81

Хонелія Натела Ніатовна
ЗАСТОСУВАННЯ УДОСКОНАЛЕНИХ МЕТОДІВ РОЗРАХУНКУ НЕСУЧОЇ ЗДАТНОСТІ
ОСНОВ ПРИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ПРИЧАЛЬНИХ СПОРУД 85

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Кравченко Ольга Вікторівна
БУКТРЕЙЛЕР — НОВІТНЯ ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РЕКЛАМИ ХУДОЖНЬОГО
ТВОРУ 90

Тищенко Вікторія Федорівна

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри митної справи і фінансових послуг

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Tyshchenko Viktoriia

Doctor of Economics, Professor

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Скляр Альона Русланівна

студент

Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Skliar Alona

Student of the

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

DOI: 10.25313/2520-2057-2023-3-8621

**ВИКОРИСТАННЯ ТАРИФНОГО ТА НЕТАРИФНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ЧЕРЕЗ
МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ**

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТАРИФНОГО И НЕТАРИФНОГО
РЕГУЛИРОВАНИЯ ПРИ ПЕРЕМЕЩЕНИИ ЧЕРЕЗ
ТАМОЖЕННУЮ ГРАНИЦУ УКРАИНЫ**

**USE OF TARIFF AND NON-TARIFF
REGULATION WHEN TRAVELING ACROSS
THE CUSTOMS BORDER OF UKRAINE**

Анотація. Досліджено теоретичні питання тарифного і нетарифного регулювання при переміщенні через митний кордон України.

Ключові слова: тарифне регулювання, нетарифне регулювання, митний кордон України, митний режим, переміщення через митний кордон України.

Аннотация. Исследованы теоретические вопросы тарифного и нетарифного регулирования при перемещении через таможенную границу Украины.

Ключевые слова: тарифное регулирование, нетарифное регулирование, таможенная граница Украины, таможенный режим, перемещение через таможенную границу Украины.

Summary. The theoretical issues of tariff and non-tariff regulation when moving across the customs border of Ukraine were investigated.

Key words: tariff regulation, non-tariff regulation, customs border of Ukraine, customs regime, movement across the customs border of Ukraine.

Успішна зовнішньоекономічна діяльність значною мірою залежить не тільки від ступеня нормалізації конкуренції на внутрішньому ринку,

підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, а й від знання можливостей її збуту, дотримання умов роботи на зовнішньому ринку,

норм і правил національні та міжнародні засоби впливу на зовнішню торгівлю.

Методи регулювання зовнішньої торгівлі можна поділити на такі: тарифні (митні), засновані на застосуванні митних тарифів; нетарифні — квоти, ліцензії, субсидії, демпінг та ін. Тарифні методи за своєю суттю є економічними і діють через ринковий механізм, вони спрямовані на зниження ціни експорту, підвищення ціни імпорту і впливають на фінансові результати учасників зовнішньоекономічної діяльності.

Нетарифне регулювання — це комплекс обмежено-заборонних заходів, що перешкоджають проникненню іноземних товарів на внутрішній ринок країни.

Метою тарифного регулювання є:

- у покращенні конкурентних умов у країні-імпортері;
- у захисті національної промисловості, здоров'я населення, охорони навколишнього середовища, моральності, релігії та національної безпеки.

Нетарифні обмеження є заходами прихованого протекціонізму. За даними дослідників, у зовнішній торгівлі використовуються понад 50 таких заходів, які можуть бути реалізовані як за допомогою адміністративних, так і фінансових інструментів регулювання.

Головними інструментами торговельної політики й державного регулювання внутрішнього ринку товарів при його взаємодії зі світовим ринком є мито й інші митно-тарифні заходи. Класичним й основним інструментом зовнішньоторгівельної політики є митні тарифи. Митний тариф — це систематизований перелік ставок мита. Під митом розуміють податок на імпорт або експорт товарів у момент перетинання ними митного кордону держави.

Таким чином, введення імпорتنих мит, з одного боку, сприяє скороченню внутрішнього споживання, а з другого — захисту національних товаровиробників. Ступінь захисту є різним для різних товарів. До того ж це не завжди очевидно, оскільки більшість товарів виробляється з використанням сировини й напівфабрикатів, на які також можуть установлюватися мита [9, с. 41].

Основним елементом митного тарифу є мито. Мито — це обов'язковий грошовий внесок, який стягується державою при перетині товаром її митного кордону. Розмір певного збору є ставкою мита.

Для України сучасний етап характеризується постійним зростанням обсягів та розширенням масштабів міжнародної торгівлі, ускладненням динамізму торговельних процесів, посиленням вимог міжнародних організацій щодо забезпечення вільного доступу іноземних товарів на внутрішні ринки та зниженням національних торговельних бар'єрів.

Відбувається поглиблення інтеграції міжнародних вимог у національну практику митного

регулювання України. В таких умовах загострюється потреба підвищення ефективності національної митної політики в сфері реагування на зовнішні загрози та швидкої протидії можливим негативним наслідкам таких загроз у напрямку посилення забезпечення економічних інтересів держави й максимального врахування в національній митній системі міжнародних правил та вимог.

В Україні застосовуються такі види мита:

- 1) ввізне мито (встановлюється на товари, що ввозяться на митну територію України);
- 2) вивізне мито (встановлюється законом на українські товари, що вивозяться за межі митної території України);
- 3) сезонне мито (може встановлюватися на строк не менше 60 та не більше 120 днів);
- 4) особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, додатковий імпорتنий збір.

В той же час, забороняється застосовувати інші види мита, крім тих, що встановлені Митним кодексом України. Особливі види мита можуть застосовуватись у випадках, передбачених законами України (якщо інше не передбачено міжнародними договорами), з метою захисту економічних інтересів України та українських товаровиробників у разі ввезення товарів на митну територію України, незалежно від інших видів мита [8, с. 35].

Ставки мит відповідно до прийнятої товарної номенклатури систематизуються в митному тарифі, який за своєю правовою природою може бути автономним (містить ставки, що встановлюються компетентним органом цієї держави — парламентом або урядом), а також автономно-конвенційним (в такому тарифі, поряд з автономними ставками, можуть міститися ставки, передбачені в міжнародних торговельних договорах).

Митний тариф України містить перелік ставок загальнодержавного податку — ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів Всесвітньої митної організації і Комбінованої номенклатури Європейського Союзу [8, с. 36].

В сучасних умовах суттєво зростає значення нетарифного регулювання, як інструмента регулювання зовнішньоекономічної діяльності. За своєю суттю заходи нетарифного регулювання є досить багатоманітними. Їх перелік практично невичерпний, тому і не дивно, що практично кожен науковець класифікує ці заходи по-різному.

У науковій літературі існує класифікація заходів нетарифного регулювання на економічні та адміністративні. До економічних належать: спеціальні види мита, різноманітні податки та збори, заходи валютного регулювання. Адміністративні заходи більш різноманітні: ембарго,

ліцензування, квоти, монополістичні заходи, використання стандартів і технічних норм, додаткових документів і процедур в протекціоністських цілях тощо. Їх особливістю по відношенню до якості експортованих і імпортованих товарів є визначена державою кількість документів, необхідних для здійснення митних процедур оформлення експортно-імпортованих операцій.

Економічні заходи, як правило, призводять до подорожчання товару, за яким він реалізується. Виходячи з цього, споживач самостійно вирішує, який товар купувати — дорожчий імпортований чи дешевший вітчизняний.

Адміністративні методи дають змогу обмежити ввезення іноземних товарів і забезпечити вивіз вітчизняних товарів за кордон. Застосовуючи ці методи, держава фактично визначає товарну структуру внутрішнього ринку, з одного боку захищаючи його від імпортованих поставок, а з іншого — від виникнення дефіциту вітчизняних товарів на внутрішньому ринку.

Багато вчених серед економічних заходів виділяють паратарифні, фінансові та заходи контролю за цінами.

Паратарифні заходи — це збори, що стягуються з товару при переміщенні його через митний кордон, поруч з митом і які збільшують вартість товару на додаткову величину. Вказані заходи досить широко застосовуються в фінансовій системі зарубіжних країн. В ході зниження митних ставок і пов'язаного з цим падіння фіскальних митних доходів держави намагаються все ширше використовувати паратарифні заходи для поповнення своїх фінансових надходжень.

До фінансових відносять заходи, які регулюють доступ імпортерів до іноземної валюти, ціни валюти, а також умови платежів. Заходи контролю за цінами вводяться з метою підтримання або стабілізації внутрішніх цін, а також для запобігання шкоді, яку може нанести нечесна торгова практика іноземних конкурентів [11, с. 75].

Арсенал заходів нетарифного регулювання нараховує сотні різноманітних інструментів й обмежень зовнішньоторговельної діяльності і, як наслідок, велика кількість таких заходів унеможливає наведення абсолютного повного їх переліку та детального опису, однак вимагає оптимального впорядкування наявних у державі заходів нетарифного регулювання через їх формалізацію в юридичній (законодавчій) площині.

В умовах членства нашої держави в Світовій організації торгівлі перелік заходів нетарифного регулювання, що використовуються в Україні на законодавчому рівні, в Митному кодексі України,

доцільно узагальнити та систематизувати на основі міжнародно-правових норм та угод у сфері нетарифного регулювання, дотримуючись загальноприйнятих підходів до групування таких заходів та не вдаючись до детального визначення кожного з нетарифних заходів у загальному переліку.

Для того, щоб система заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні працювала відповідно до міжнародних стандартів та була ефективною, необхідно забезпечити її ефективне функціонування шляхом гармонізації економічної, інституційної та законодавчої складових. Досконала та продумана стратегія розвитку та впровадження системи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності має ґрунтуватися на оцінці балансу вигод і витрат для економіки держави з урахуванням національних інтересів з урахуванням акцент на національному виробнику та споживачі, їх підтримку та захист, а ефективну реалізацію такої стратегії має забезпечувати сильна виконавча вертикаль органів державної влади, які мають повноваження у цій сфері, та система правових норм, які б визначали механізм нетарифного регулювання та забезпечують належне виконання зазначеними органами своїх обов'язків.

Слід зазначити, що не всі заходи мають обмежувальний характер, а застосовуються з метою регулювання торгівлі та покращення умов її реалізації. Країни світу активно використовують інструменти зовнішньоекономічної діяльності.

Сучасні процеси глобалізації вимагають від України більш широкого залучення до міжнародного економічного середовища. Особливого значення набуває реалізація положень про партнерство та співпрацю з Європейським Союзом. Така інтеграція сприятиме більш повній реалізації експортного потенціалу українських підприємств, а також залученню іноземних інвестицій. У процесі зростання економічної взаємозалежності країн у контексті інтеграційних процесів все більшого значення набуває формування ефективного механізму управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств усіх галузей економіки.

Водночас система нетарифного регулювання потребує вдосконалення та взаємних узгоджень, щоб повно та оперативно реагувати на мінливість зовнішньоекономічної кон'юнктури та ефективно забезпечувати митні інтереси. У відповідному контексті реалізація сформованих та відібраних пропозицій, на нашу думку, дозволить підвищити ефективність використання інструментів нетарифного регулювання та сприятиме забезпеченню визначеного кола інтересів митних органів.

Література

1. Митний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 01.02.2023: (ОФІЦІЙНИЙ ТЕКСТ). К.: Правова єдність, 2023. 358 с.
2. Крисоватий А. І. Митна справа: підручник. [А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк]. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка Тернопільського національного економічного університету», 2014. 540 с.
3. Дубініна А. А. Митна справа: підручник. [А. А. Дубініна, С. В. Сорокіна, О. І. Зельніченко]. К.: Центр учбової літератури, 2010. 320 с.
4. Мережко Н. В. Митна справа: підручник. [Н. В. Мережко, П. В. Пашко, О. В. Рождественський]. К.: Київський національний торговельно-економічний університет, 2016. 572 с.
5. Войтов С. Г. Еволюція митно-тарифного регулювання в контексті розвитку світової цивілізації. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2013. № 2. С. 70–84.
6. Любива Ю. В. Деякі питання митно-тарифного регулювання. Вісник Академії митної служби України. Серія: Право. 2010. № 2. С. 78–81.
7. Новікова К. І. Митно-тарифне регулювання як інструмент наповнення Державного бюджету України. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Серія: Економічні науки. 2010. Вип. 2. С. 277–283.
8. Тараненко М. С. Тарифне та нетарифне регулювання як інструменти реалізації економічної дипломатії України. Інтелект XXI. 2018. № 2. С. 34–38.
9. Білоусов О. М. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2012. Вип. 2. С. 37–46.
10. Дяченко О. В., Литвин С. М. Митно-тарифне регулювання в системі детермінант зовнішньоторговельного сектора України. Економічний простір. 2014. № 83. С. 5–15.
11. Щербатюк Н. В. Заходи нетарифного регулювання митних відносин. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2013. № 3. С. 74–78.
12. Шевчук С. В. Нетарифне регулювання як важливий механізм забезпечення митних інтересів держави. Економіка та держава. 2019. № 3. С. 71–77.

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ «ІНТЕРНАУКА»
INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL «INTERNAUKA»

Збірник наукових статей

№ 3 (137)

Голова редакційної колегії — д.е.н., професор *Камінська Т.Г.*

Київ 2023

Видано в авторській редакції

Засновник / Видавець ТОВ «Фінансова Рада України»
Адреса: Україна, м. Київ, вул. Павлівська, 22, оф. 12
Контактний телефон: +38 (067) 401-8435
E-mail: editor@inter-nauka.com
www.inter-nauka.com

Підписано до друку 28.02.2023. Формат 60×84/8
Папір офсетний. Гарнітура UkrainianSchoolBook.
Умовно-друкованих аркушів 10,93. Тираж 100.
Замовлення № 398. Ціна договірна.
Надруковано з готового оригінал-макету.

Надруковано у видавництві
ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20, м. Київ
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.